

**Bryniau Clwyd a
Dyffryn Dyfrdwy**
Clwydian Range
and Dee Valley

Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol
Area of Outstanding Natural Beauty

CYDBWYLLGOR
ARDAL O HARDDWCH NATURIOL EITHRIADOL
BRYNIAU CLWYD A DYFFRYN DYFRDWY

Dyddiad y cyfarfod: 5 Tachwedd 2021

Aelod / Swyddog Arweiniol: David Shiel

Awdur yr Adroddiad: David Shiel

Teitl: Adolygu Cynllun Rheoli'r AHNE

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno'r Cynllun Rheoli drafft ar gyfer yr AHNE yn 2020 – 2025 sy'n gosod yr agenda ar gyfer rheoli Nodweddion a Rhinweddau Arbennig yr AHNE dros y pum mlynedd nesaf.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Nod yr Adroddiad yw ceisio cymeradwyaeth y Cydbwyllgor i ymgynghori â'r cyhoedd ynghylch y Cynllun Drafft.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Argymhelliad: *Derbyn y Cynllun Rheoli drafft a rhoi cymeradwyaeth i ymgynghori â'r cyhoedd yn ei gylch.*

4. Manylion yr Adroddiad.

Lluniwyd y Cynllun Rheoli drafft yn unol â'r dyletswyddau a roddir ar Awdurdodau Lleol gan Adran 89 o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000. Mae'n gosod agenda ar gyfer diogelu a gwella Nodweddion a Rhinweddau Arbennig yr AHNE.

Mae'r Cynllun yn amlygu'r prif nodweddion a rhinweddau arbennig sydd gyda'i gilydd yn golygu bod naws arbennig y tirlun ym Mryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy o bwys cenedlaethol. Mae'n cydnabod nifer o heriau mawr a fedrai effeithio ar y tirlun yn y blynyddoedd i ddod ac yn pennu cynllun ar gyfer diogelu a gwella'r nodweddion a rhinweddau arbennig yng nghyd-destun yr heriau hynny.

Mae yno felly bedair prif thema i'r Cynllun:

- **Natur, Tirlun a Threftadaeth:** *Mynd i'r afael â dirywiad rhywogaethau, ymateb i'r argyfwng ecolegol a cheisio mynd i'r afael â dirywiad rhywogaeth allweddol. Rheoli'r cynefinoedd allweddol sy'n rhan o lawer o Nodweddion Arbennig yr AHNE mewn ffordd gynaliadwy.*
- **Addasu i Hinsawdd sy'n Newid:** *Cadernid nodweddion a rhinweddau arbennig yr AHNE rhag newid hinsawdd. Sicrhau bod ein hymateb i newid hinsawdd yn ystyried yr angen i ddiogelu ansawdd y tirlun.*
- **Hamdden, Iechyd a Lles:** *Gwerth yr AHNE wrth gynnal lles corfforol a meddyliol. Gwasgfeydd ar dirweddau bregus yn deillio o hamdden a thwristiaeth. Effaith y pandemig Covid-19 ar ymddygiad ymwelwyr a'r gwasgfeydd ar yr AHNE yn deillio o hynny.*
- **Yr Economi Wledig:** *Cyfleoedd a heriau i'r economi wledig yn yr AHNE yn sgil y pandemig Covid-19 a diwygio byd amaeth wedi ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.*

Dylai'r ymgynghoriad cyhoeddus bara o leiaf chwe wythnos, a bwriedir iddo ddechrau ym mis Rhagfyr 2021. Oherwydd y rheolau Covid presennol bwriedir cynnal yr ymgynghoriad ar-lein yn unig, ond pe byddai'r cyfyngiadau'n llacio gellid cynnal sesiynau galw heibio i'r cyhoedd ym Mharc Gwledig Loggerheads a Phlas Newydd yn Llangollen. Bwriedir cyflwyno adroddiad ar ganlyniadau'r ymgynghoriad i'r Cydbwyllgor yn y Flwyddyn Newydd, gan gynnwys argymhelliad i fabwysiadu'r ddogfen yn ffurfiol.

5. Sut mae'n cyfrannu at Flaenoriaethau Cynlluniau Rheoli AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy?

Os mabwysiadir y Cynllun Rheoli drafft ar gyfer 2020 – 2025 bydd yn pennu'r blaenoriaethau i'r AHNE yn y pum mlynedd nesaf.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd yn costio oddeutu £5,000 i gyhoeddi'r cynllun a sicrhawyd cyllid gan Gyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer hynny.

Bydd y cynllun yn gosod sylfaen gadarn ar gyfer ceisiadau am gyllid yn y dyfodol gan Gyfoeth Naturiol Cymru, Llywodraeth Cymru a chyrrff cyllido posib eraill.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

- Sir Ddinbych ffyniannus - **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych wydn - **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych iachach - **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych sy'n fwy cyfartal – **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych gyda chymunedau cydlynol - **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych lle mae diwylliant bywiog a'r iaith Gymraeg yn ffynnu - **Cadarnhaol**
- Sir Ddinbych sy'n gyfrifol yn fyd-eang – **Cadarnhaol**

Mae'r prosiect yn canolbwyntio ar ddiogelu a gwella ansawdd y tirlun arbennig ym Mryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy a'r amryfal fuddion y mae'r AHNE yn eu cynnig o ran iechyd y cyhoedd, bioamrywiaeth, cynaladwyedd a'r economi twristiaeth. Mae AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy yn Dirlun Categori V yn ôl yr Undeb Rhyngwladol dros Gadwraeth Natur, sy'n golygu y caiff ei gydnabod yn fyd-eang fel tirlun o bwys.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Haf 2020 - Holiadur ar-lein

Haf 2020 – Holiadur drwy e-bost i Bartneriaeth yr AHNE, Gweithgorau a Budd-ddeiliaid eraill

Hydref 2021 – Cyfarfod Ymgynghori â Budd-ddeiliaid gyda Phartneriaeth yr AHNE a Gweithgorau

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae'n ddyletswydd statudol ar Awdurdodau Rheoli unrhyw AHNE i gyhoeddi Cynllun Rheoli ar gyfer yr ardal ddynodedig yn unol â'r rheoliadau yn Adran 89 o'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy. Byddai methu â mabwysiadu cynllun yn golygu na fyddai'r Cydbwyllgor yn cyflawni'r ddyletswydd hon.

Byddai unrhyw gyllid i'r AHNE yn y dyfodol gan Gyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru yn dibynnu ar gael Cynllun wedi'i gytuno a'i fabwysiadu.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'r sail Gyfreithiol yn Adran 101 (5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 a Deddf Llywodraeth Leol 2000, lle gall Awdurdodau Lleol wneud trefniadau i 'gyflawni swyddogaethau ar y cyd gydag un neu fwy o Awdurdodau Lleol eraill drwy Gydbwyllgor'.

Nodiadau cyffredinol:

- *Dylid ysgrifennu'r adroddiad mewn Cymraeg neu Saesneg clir, a dylid egluro pob acronym.*
- *Dylai'r teip fod yn Arial 12. Peidiwch â lleihau maint y teip er mwyn lleihau maint y ddogfen.*
- *Dylid anfon adroddiadau ac atodiadau i'r Gwasanaethau Democrataidd ar ffurf dogfennau Word, Excel ac ati, yn hytrach na ffeiliau PDF.*